

Свирида О.А.,
старший викладач
кафедри обліку та оподаткування
*Національна академія статистики,
обліку та аудиту
(м. Київ)*

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ НАКАЗУ ПРО ОБЛІКОВУ ПОЛІТИКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Реформування економічних відносин в Україні тісно пов'язано з розвитком малого бізнесу. Він відіграє помітну роль у створенні нових робочих місць та формуванні середнього класу суспільства, сприяє створенню конкурентного середовища, швидкій адаптації до кон'юктури ринку та оперативному оновленню асортименту продукції [2].

Малі підприємства – досить поширена форма господарювання. Вони мають багато таких рис, які не можуть бути притаманні великим підприємствам. Вони надають ринковій економіці необхідної гнучкості так як найоперативніше реагують на зміну ринкової кон'юктури .

Облікова політика – сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності [1].

Наказ (положення) про облікову політику – це основний документ, який визначає способи ведення бухгалтерського обліку, що використовуються при відображенні господарських операцій (первинне спостереження, вартісне вимірювання, поточне групування і підсумкове узагальнення фактів господарської діяльності).

Облік на підприємствах малого бізнесу скорочений та спрощений, відповідно до чого склад Наказу про облікову політику таких підприємств повинен суттєво відрізнятися від складу аналогічного наказу середніх і великих підприємств.

На сьогоднішній день не існує затвердженої форми Наказу про облікову політику підприємства, що дає змогу, на основі діючих нормативно-законодавчих актів, певну свободу підприємству у виборі методики та організації обліку відповідно до виду його діяльності.

Виходячи з цього можна запропонувати наступну структуру Наказу про облікову політику малого підприємства, яка представлена в таблиці 1.

Наказ про облікову політику малого підприємства

Структура	Зміст
Загальні положення	основні відомості про підприємство: форма власності, організаційно-правова форма, відомості про державну реєстрацію, місцезнаходження, наявність філій (представництв), види діяльності, наявність ліцензій або патентів, середньооблікова чисельність працівників та інше
Розділ I. Організація облікового процесу	загальні питання організаційної структури бухгалтерії, обирається форма організації бухгалтерського обліку на підприємстві; перелік внутрішніх інструкцій, стандартів, положень; інші аспекти діяльності бухгалтерського апарату.
Розділ II. Методика та порядок ведення облікового процесу	методи ведення бухгалтерського обліку, які суттєво впливають на оцінку і прийняття рішень користувачами бухгалтерської звітності: межа суттєвості; методи оцінки вибуття запасів; строки проведення інвентаризації; методи нарахування амортизації необоротних активів; визнання доходів та витрат від реалізації продукції, товарів, робіт і послуг; методи калькулювання витрат виробництва: за елементами витрат; за видами продукції (робіт, послуг); за статтями калькуляції; з використанням рахунків класу 8 та 9, або тільки 9
Розділ III. Технічне забезпечення облікового процесу	робочий план рахунків або зазначається інформація, що підприємство не використовує план рахунків при відображенні господарських операцій в бухгалтерському обліку; перелік первинних документів і облікових регістрів; форма ведення бухгалтерського обліку; правила документообігу та технології обробки облікової інформації; склад і порядок подання фінансової звітності
Додатки	робочий план рахунків; графік документообігу; перелік первинних документів і облікових регістрів, тощо

Неоднорідний склад малих підприємств потребує виокремлення складових Наказу про облікову політику малого підприємства з урахуванням принципу раціональності, оскільки не доцільно відображати всі досліджені елементи у структурі наказу в разі відсутності необхідної інформації.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» № 996-XIV від 16.07.1999 р.: за станом на 02.12.2013 р. – [Електронний ресурс]. / Верховна Рада України. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

2. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник -8-те вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2009. – 912с.

Чік М.Ю.,

к.е.н., доцент

кафедри бухгалтерського обліку,

Львівський торговельно-економічний університет

(м. Львів)

LEAN ОБЛІКУ: СУЧАСНА ОБЛІКОВА КОНЦЕПЦІЯ

Концепція “lean виробництва”, яка є основою lean обліку, вперше сформульована на японських підприємствах, має численні фактори успіху. Lean обліку використовує об’єднаний набір економічних показників (коефіцієнтів) і об’єднаний набір методів та інструментів реалізації удосконалення. Приклад набору методів і інструментів, які можуть використовуватися в інтегрованій концепції Lean обліку наведені в табл. 1.

Таблиця 1

Приклад використання методу DMAIC інтегрованою концепцією Lean обліку*

Define – визначай	Measure – оцінюй	Analyze – аналізуй	Improve – удосконалюй	Control – контролюй
Quality Function Deployment (QFD); “Голос споживача ; аналіз Кано; “Карта бізнес-процесу; фінансовий аналіз; розставлення пріоритетів	Контрольні карти; діаграми; Парето; гістограми; оцінка ефективності циклу бізнес-процесу; план збору даних	Діаграми Парето; діаграми Ісікави “риб’ячої кістки ; Failure Mode and Effects Analysis (FMEA); визначення невиробничих витрат; ідентифікація “пасток часу ; оцінка обмежень	Failure Mode and Effects Analysis (FMEA); кайдзен; поке-ека; обґрунтування розміру партії; система організації та раціоналізації робочого місця (5S); гіпотетичне тестування; матриця вибору рішення	Контрольні карти; поке-ека; візуальний контроль бізнес-процесу; план навчання; план інформування; план стандартизації

* Сформовано автором за результатами проведених досліджень